

KUUSIJÄRVEN KOKEMUSVISIO JA PALVELUKONSEPTI

Vantaan kaupunki 09/2021

Kuusijärven käsikirjan sisältö

- **Kuusijärven kehittämisen tavoitteet ja taustat**
- **Luontomatkailuun ja -palveluihin liittyvät muutossuunnat ja trendit**
- **Kuusijärven vierailukokemuksen ja palveluiden kehittämisen visio**
- **Palvelujen kokonaisuus**
- **Kuusijärven motivaatio- ja tarvepohjaiset asiakasprofiilit**

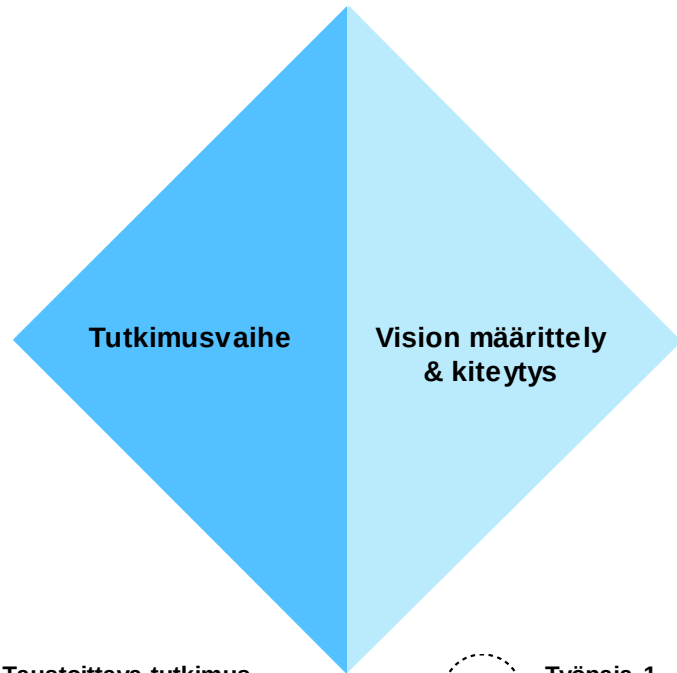
Kuusijärven kehittämisen käsikirja esittelee Kuusijärven kehittämisen suunnan asiakas- ja kävijäkokemusten, sekä toimintojen ja palveluiden näkökulmasta.

Käsikirjassa kuvaillaan periaatteet, joiden toteuttamisen myötä kokemusvisio nähdään yhdessä lunastettavan ja joihin kaikkien alueen kehittäjien ja toteuttajien ehdotetaan sitoutuvan.

Vision ja palvelukonseptin kehittäminen

*Vision yhteissuunnittelu, sekä kehittämisen
fasilitointi: Pentagon Design Oy*

Taustoittava tutkimus
Ymmärryksen lisääminen,
lähtömateriaaleihin ja
vertailukohtiin perehtyminen

6

Asiantuntijahaastattelua

Tuloksena syntyi:
Keskeiset tavoitteet, tehdyt
suunnitelmat ja ymmärrys
nykykäyttäjistä, sekä
muutossuunnista

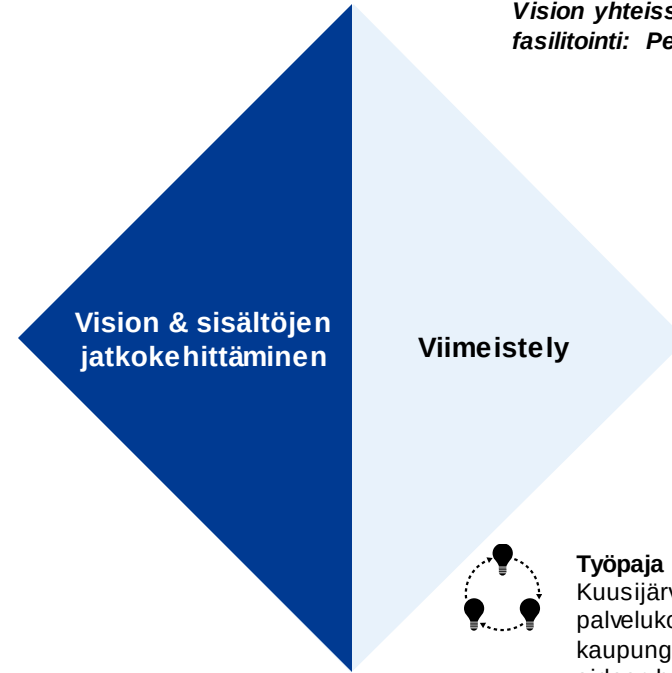
Työpaja 1.
Kuusijärven kokemusvision
yhteiskehittäminen ja
asiakasprofiilien tarkentaminen

26

Työpajaosallistujaa

Tuloksena syntyi:
Jaettu ymmärrys Kuusijärven
kokemuksen avainasioista, sekä
ideoita toiminnan ja palveluiden
kehittämisen suunnasta

**Kuusijärven käsikirjan
luonnostelu**
Kuusijärven lupauksen,
erottumiskeinojen,
kokemusvision ja palveluiden
konseptin suunnittelu ja
käsikirjan luonnostelu

Tuloksena syntyi:
Käsikirjan luonnos, jossa
kuvaillaan Kuusijärven
kehittämisen suunta
kokemuksen ja palveluiden
näkökulmasta

Työpaja 2.
Kuusijärven kokemusvisio ja
palvelukonseptin luonnoksen läpikäynti
kaupungin sisäisten kehittäjien, sekä
sidosryhmien kanssa

26

Työpajaosallistujaa

Viimeistely
Kuusijärven vision viimeistely
ja muutokset käsikirjaan

Tuloksena syntyi:
Vision yhteen vetävä esitys,
joka toimii kehittämisen
punaisena lankana jatkoa
varten

Kuusijärven kehittämisen tavoitteet ja taustat

Tavoitteet

Kokemusvisio ja palvelukonsepti on kehitetty yhteiskehittäen Vantaan kaupungin eri asiantuntijoiden, kumppaneiden ja asiakasnäkökulman edustajien, sekä strategisen designtoimisto Pentagon Designin Oy:n kanssa.

Visio nojaa Kuusijärven tunnistettuihin vahvuuksiin ja kehittämisen potentiaaliin. Suunnittelun tavoitteena on luonnon ja uusien suunnitteluratkaisujen, sekä palveluiden ja toimintojen sovittaminen yhteen kasvavien kävijämäärien ja laajentuvien virkistysmahdollisuuksien kanssa.

Vantaan strategiset tavoitteet

1

Valtuustokauden strategia 2018-21

Sipoonkorven luonnonsuojelu-alueella ulkoilukäytön mahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Kuusijärven aluetta kehitetään porttina Sipoonkorpeen yhteistyössä yritysten ja yhdistysten kanssa.

[Valtuustokauden 2022-2025 strategia hyväksytään kaupunginvaltuustossa joulutammikuussa](#)

2

Elinvoima- ja vetovoimaohjelma 2019-21

Kuusijärven alueesta kehitetään sekä lähellä asuvia että matkailijoita palveleva virkistyskeskus, josta on hyvät yhteydet läheiseen Sipoonkorven kansallispuistoon.

3

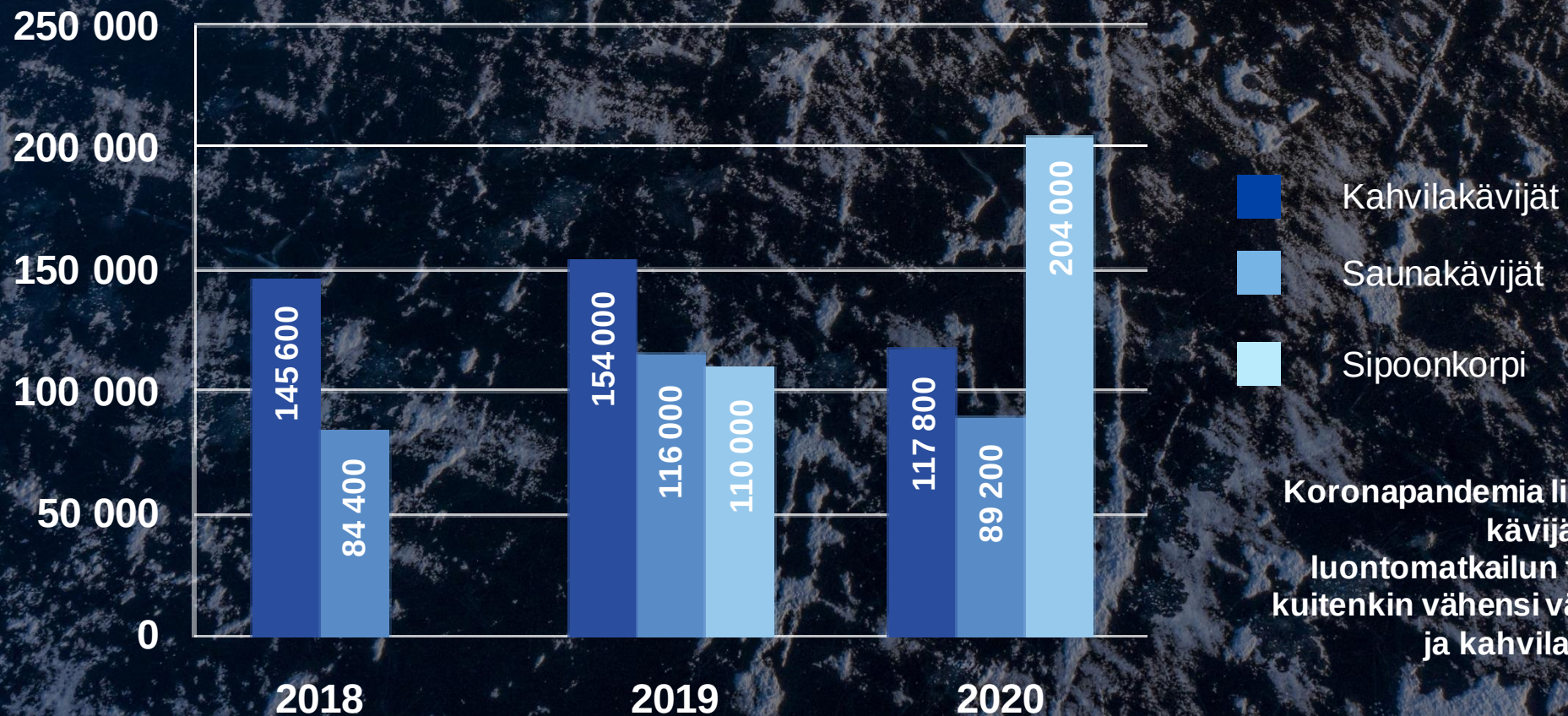
Kaavoitus ja suunnitelmat

Kuusijärven asemakaava 2020 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10/2020

Kuusijärven yleissuunnitelma 2019
Kuusijärvestä kehitetään Vantaan luontomatkailun ja virkistysen helmi maiseman ja alueen kantokyvyn määrittämissä suhteissa.

Kuusijärvi sipoonkorven portiksi -kehittämissuunnitelma 2016

Kävijämäärät Kuusijärvellä ja Sipoonkorvessa

Koronapandemia lisäsi Sipoonkorven kävijämäärää ja kiihdytti luontomatkailun trendiä. Samalla se kuitenkin vähensi väliaikaisesti sauna- ja kahvilakävijöiden määrää.

Luontomatkailuun ja -palveluihin liittyvät muutossuunnat ja trendit

Luontomatkailuun ja -palveluihin liittyvät muutossuunnat ja trendit

**Luonto- ja lähimatkailu
yleistyy**

**Vastuullisuuden ja
kestävyyden merkitys
kasvaa**

**Väestö kaupungistuu ja
moninaistuu**

**Teknologia ja
mobiililaitteet mukaan
luontoon**

**Hyvinvointi- ja
terveystrendit kasvavat**

**Ympäristökasvatus
yleistyy**

**Ilmastonmuutos muuttaa
luontokokemusta**

Luonto- ja lähimatkailu yleistyy

- Yhä useampi haluaa luontokokemuksia ja hakee luonnosta rauhoittumista ja hyvinvointia
- Kansallispuistojen kävijämäärät nousseet korona-aikana. **Erityisesti ensikertalaisten retkeilijöiden, nuorten ja maastopyöräilijöiden määrät ovat kasvaneet.** Myös lasten kanssa retkeilevien määrä on noussut.
- Koronapandemia saanut ihmiset lähtemään myös lähiluontoon. Sitran tutkimuksen vastaajista 31% löysi uudelleen yhteyden luontoon. 42% sanoi tutustuneensa kodin lähiympäristöön aiempaa enemmän ja 14% aikoi tehdä tätä jatkossakin enemmän.

Lähteet: [Sitra](#), [Yle](#), Asiantuntija- ja käyttäjähaastattelut

Kuva: Emilia Hoisko / Visit Finland

Väestö kaupungistuu ja moninaistuu

- Kasvavissa määrin ihmisiä, joilla vähäisesti luontokokemuksia ja hyvin vaihteleva luontosuhde
 - Kokemattomalle metsä saattaa olla pelottava paikka
 - Samaan aikaan kiinnostus luontoa ja retkeilyä kohtaan kasvaa
- **Tarve matalan kynnyksen luontopalveluille ja –kohteille, joissa voi totutella ja opetella luonnossa liikkumista turvallisessa ympäristössä**

Lähteet: Asiantuntija- ja käyttäjähaastattelut

Kuva: Julia Kivelä / Visit Finland

Hyvinvointi- ja terveystrendit kasvavat

- Hyvinvointi- ja terveystrendi on ollut vallalla jo pitkään
- Viime aikoina nousussa ollut kokonaisvaltaisuus ja myös mielen hyvinvointiin panostaminen (uni, palautuminen, mindfulness ja meditaatio, self-care)
- Koronapandemia herättänyt ihmisiä hidastamaan ja palaamaan perusasioiden äärelle
- Saunomisen ja avantouinnin suosio on kasvanut ja uusista avantouinnin harrastajista merkittävä osa on nuoria

Lähteet: [Helsingin uutiset](#), [Yle](#), Asiantuntija- ja käyttäjähaastattelut

Kuva: Aku Pöllänen/ Visit Finland

Ilmastonmuutos muuttaa luontokokemusta

- Ilmastonmuutoksen myötä talvet lyhentyvät ja lauhtuvat. Lumettomat ja sateiset talvet yleistyvät Etelä-Suomessa.
 - Ympäristökasvatuksen näkökulmasta talvi on mielenkiintoinen tutkimuskohde osana luontoa ja ilmastonmuutosta
- Miten saadaan ihmiset luontoon aidosti ympärivuotisesti, myös pimeinä ja sateisina syksyinä ja talvina?**

Vastuullisuuden ja kestävyysmerkit kasvaa

- Sitran tutkimuksen (2019) mukaan kestävien elämäntapojen noudattaminen on tärkeää 78% suomalaisista ja noin puolet kertoo vähentäneensä kuluttamistaan ympäristösyistä ja tekemään vastuullisia kulutusvalintoja.
 - 59% vastaajista sanoo viettävänsä lomansa Suomessa aina kuin mahdollista ja 30% vähentäneensä lentämistä ympäristösyistä. Toisaalta e2 Tutkimuksen tekemän kyselyn mukaan suomalaisista 23% pitää elämäntapaansa täysin ja 54% jokseenkin kestävästä ympäristön kannalta. Oman elämäntapaansa kokivat kestäväksi niin paljon kuin vähän ilmastotoimia tekevät.
- Ihmiset haluavat tehdä kestäviä valintoja, mutta omien tekojen vaikutuksen arviointi on vaikeaa. Halu toimia kestävästi ei välttämättä toteudu käytännössä.

Lähteet: [Sitra](#), [e2 Tutkimus](#), Asiantuntija- ja käyttäjähaastattelut

Kuva: Olena Sergienko / Unsplash

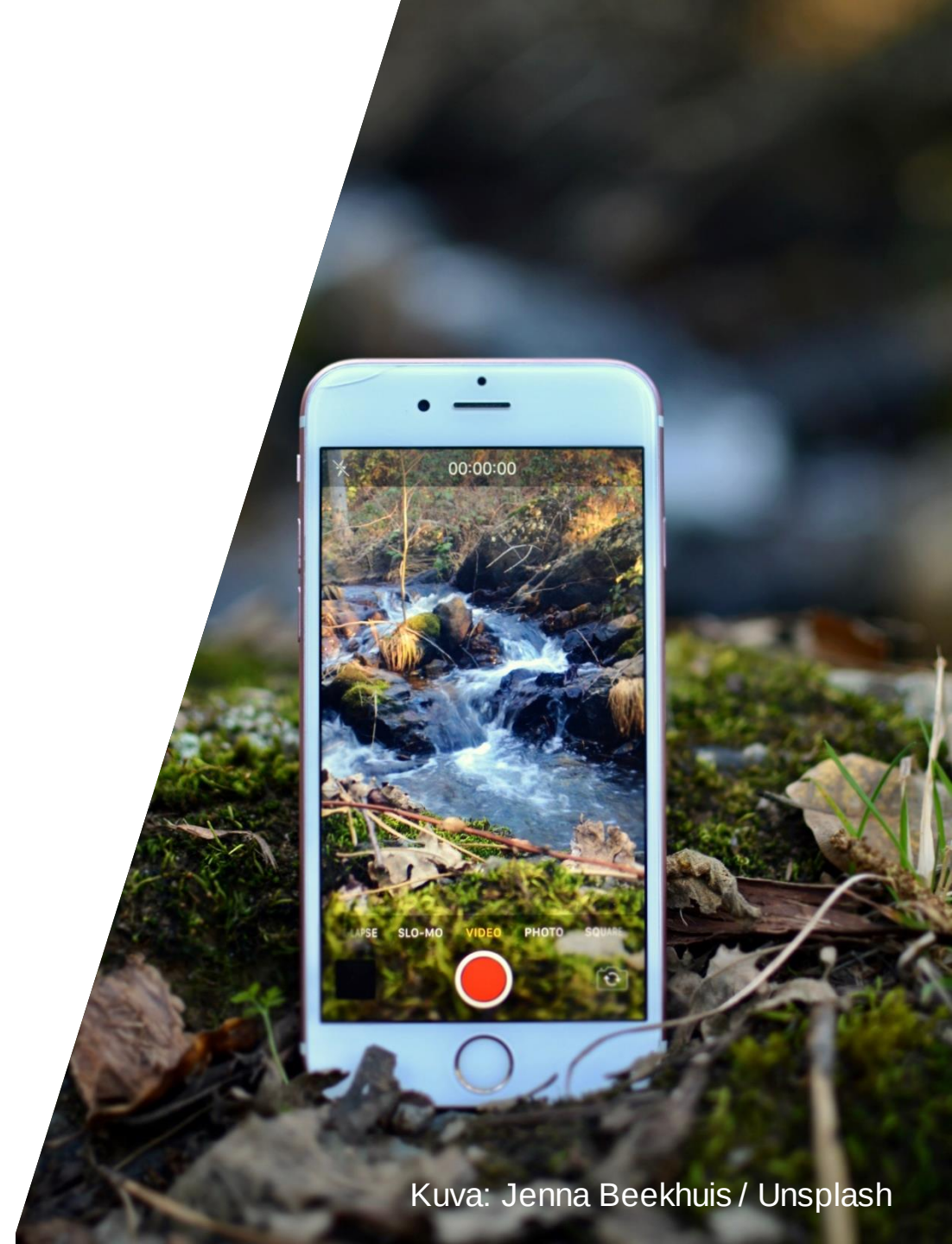
Teknologia ja mobiililaitteet mukaan luontoon

- Toisaalta luonnossa voidaan haluta irtautua laitteista, toisaalta mobiililaitteet voivat madaltaa kynnystä lähteä luontoon
- Mobiililaitteiden hyödyntäminen luonnossa ollessa ja retkeä suunnitellessa (reitit, kartat, tieto kohteesta)

Mahdollisuuksia:

- Virtuaalimatkailu kasvavana ilmiönä
- Etäopastus, ohjattu retki esim. zoomin kautta ja osallistujat kaikki omassa lähiluonnossa
- Reaaliaikainen tieto vierailijamääristä, parkkipaikkatilanteesta ym.

Lähteet: Asiantuntija- ja käyttäjähaastattelut

Kuva: Jenna Beekhuis / Unsplash

Ympäristökasvatus yleistyy

- Ympäristökasvatuksen merkitys kasvaa ilmastonmuutoksen ja sen hillinnän myötä. Koulu- partio- ja muut lapsiryhmät tekevät luontoretkiä osana ympäristökasvatusta.
- Suurin osa lapsista kokee mobiililaitteilla tehtävien tekemisen mielekkäänä ja monen kohdalla se lisää intoa tehdä tutkimusta ja kokeiluja
- Ympäristökasvatuksessa havaintoja voidaan tallentaa kuvilla, videoilla, äänittämällä
- Esimerkkinä Korkeasaaren tulossa oleva immerstiivinen XR-oppimispolku. Opettavat sisällöt on tarkoitettu niin kouluryhmien kuin kaikkien muidenkin kävijöiden koettavaksi.

Mahdollisuuksia:

- QR koodit maastossa, joista esimerkiksi aukeaa tietoa paikasta ja lajeista
- Rastit, tehtäväradat ja pelillistäminen

Lähteet: Asiantuntija- ja käyttäjähaastattelut, [Helsingin kaupunki](#)

Kuva: Ben Wicks / Unsplash

Kuusijärven vierailukokemuksen ja palveluiden kehittämisen visio

Kuusijärven kokemusvisio ja palvelukonsepti, yhteenveto

Lupaus

Kuusijärvi on Etelä-Suomen saavutettavin luonto- ja hyvinvointikohde.

Vierailukokemus

Kuusijärvi on koko kansan virkistytymisen paikka. Sinne tullaan saunomaan ja uimaan sekä nauttimaan luonnosta ja liikkumaan kaikkina vuodenaikoina.

Kuusijärven tunnelma on välitön ja rento. Siellä rohkaistaan kokemaan luonto omatoimisesti ja innostetaan tekemään niin omaa kuin luonnon hyvinvointia tukevia valintoja.

Palvelut

Saunominen
ja uiminen

Luonnossa liikkuminen
ja oivaltaminen

Elämykset ja
tapahtumat

Ruoasta ja juomasta
nauttiminen

Erottautumistekijät

- Poikkeuksellinen monipuolisuus
- Yhteisöllinen ja rento tunnelma
- Yllättäviä elämyksiä
- Saavutettava ja helppo vierailukokemus

Arvot

1

Kestävyys

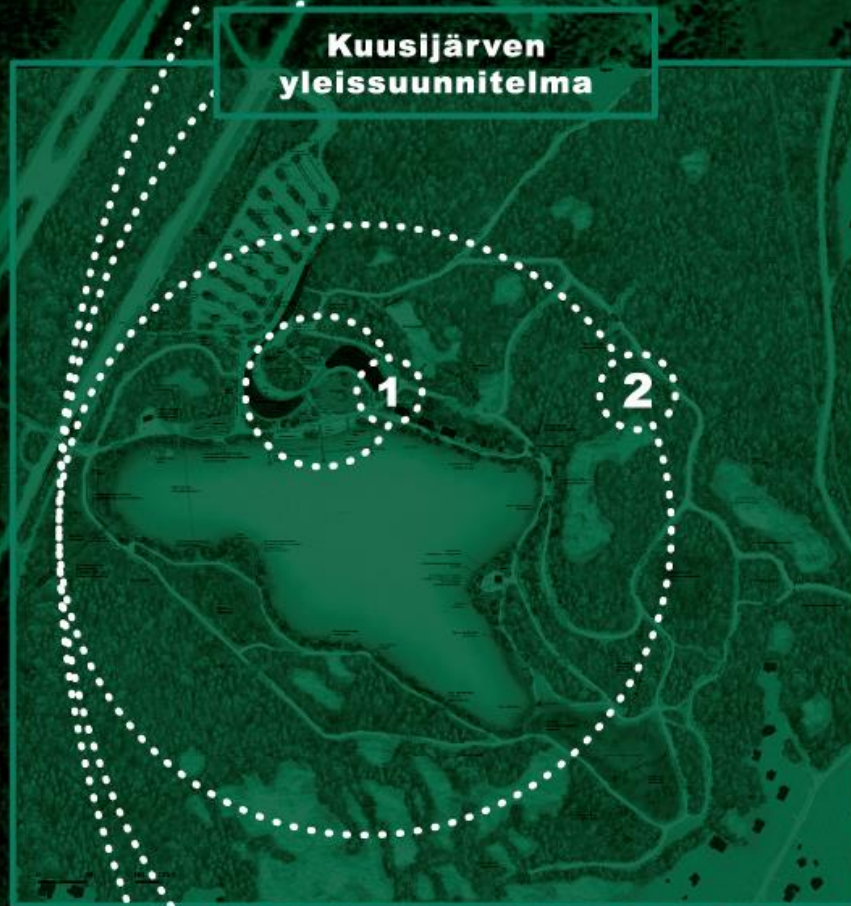
2

Tasa-arvoisuus

3

Oivaltavuus

Mistä puhutaan kun puhutaan Kuusijärvestä?

- ① Kuusijärven palvelukeskittymä
- ② Kuusijärven ympärysalue
- ③ Sipoonkorven kansallispuisto
- ④ Vantaan kaupungin lähiympäristö

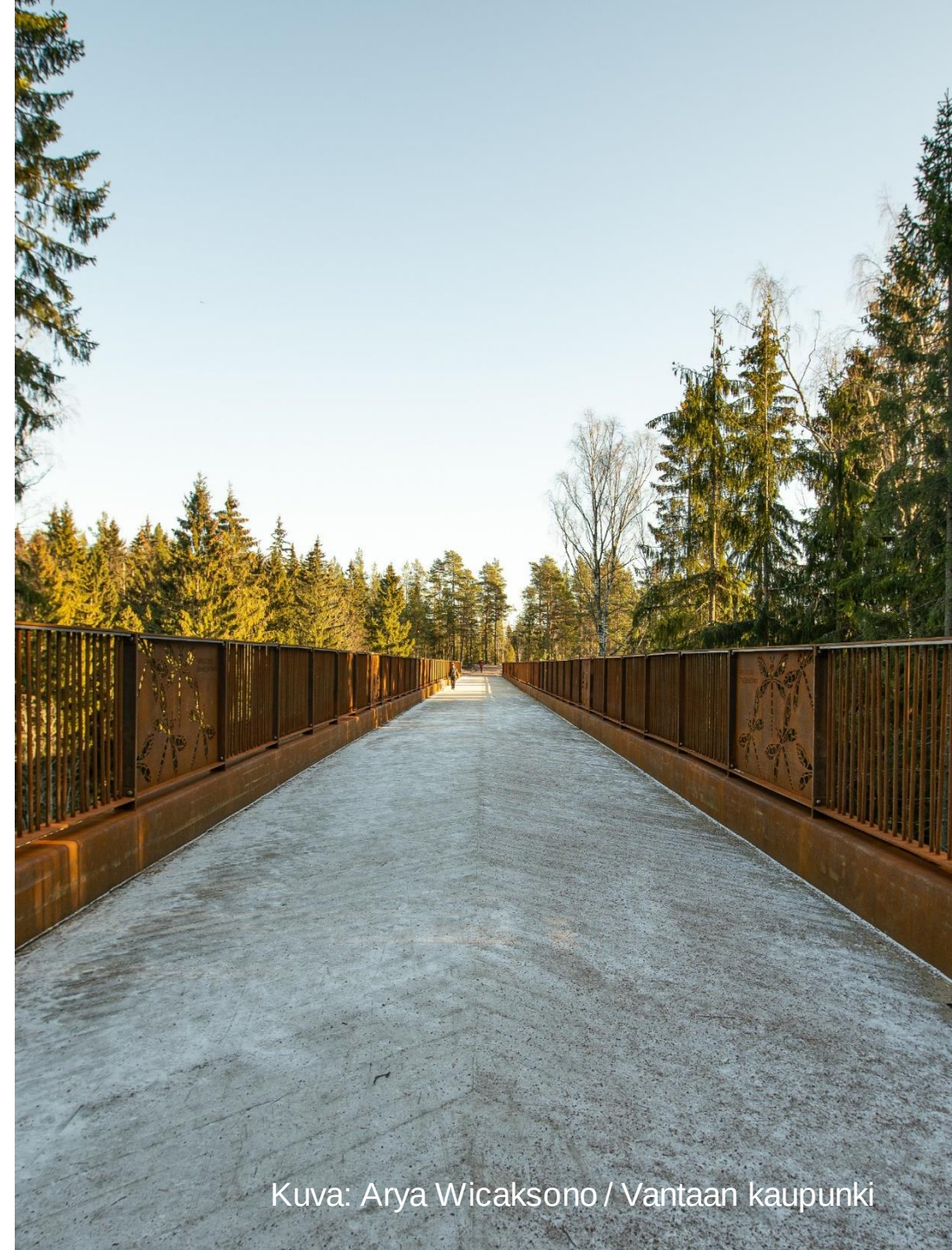
Lupaus

**Kuusijärvi on Etelä-Suomen
saavutettavin luonto- ja
hyvinvointikohde.**

Kuva: Sakari Manninen / Vantaan kaupunki

Saavutettavuudella tarkoitetaan sijaintia ja yhdenvertaisia kokemuksia, koko kansan Kuusijärveä

- Kuusijärvi on **portti Sipoonkorven kansallispuistoon**
- Alue on **helposti saavutettavissa** kaikkialta pääkaupunkiseudulta eri kulkuneuvoin
- Kuusijärvi ja sitä ympäröivät lähialueet kulttuurikohteineen muodostavat yhdessä **kiinnostavan, monipuolisen kokonaisuuden**
- Alue on **houkuttava eri kohderyhmille** ja palvelee huomioiden myös erityisryhmät
- Kuusijärvi on koko kansan avoin ja rento paikka, jonne kaikki ovat tervetulleita. Kuusijärvi madaltaa kynnystä lähteä luontoon.

Kuva: Arya Wicaksono / Vantaan kaupunki

Luonto- ja hyvinvointi-kohteella tarkoitetaan saunomista, uimista ja luonnossa liikkumista

- Kuusijärvi tarjoaa laadukkaat puitteet **saunomiselle ja uimiselle**
- Kuusijärvi on **monipuolinen luontokohde**, jossa voi kokea luonnon omatoimisesti ympäri vuoden
- Kuusijärven palvelut tukevat **kokonaisvaltaista hyvinvointia** mm. luonnossa liikkumisen, yhteisöllisyyden sekä ruoka- ja kulttuurikokemusten kautta
- Kuusijärvellä on tarjolla **erilaisia aktiviteetteja ympärivuotisesti** kaiken tasoisille liikkujille

Kuva: Arya Wicaksono / Vantaan kaupunki

Kuusijärven erottautumistekijät

KUUSIJÄRVI ON POIKKEUKSELLISEN MONIPUOLINEN

Kuusijärvellä voi sekä rentoutua saunoen ja uiden että liikkua luonnossa ja kokea uusia elämyksiä ympäri vuoden. Kuusijärvi muodostaa lähiympäristöineen ainutlaatuisen luontoa, kulttuuria ja palveluita yhdistävän kokonaisuuden.

KUUSIJÄRVELLÄ ON YHTEISÖLLINEN JA RENTO TUNNELMA

Kuusijärvellä vallitsee lämmin ja rento tunnelma, josta syntyy tervetullut olo. Siellä on aktiivinen yhteisö ja Kuusijärven kehittämiseen pääsee avoimesti mukaan.

KUUSIJÄRVI TARJOAA YLLÄTTÄVIÄ ELÄMYKSIÄ

Kuusijärvi on enemmän kuin luontokohde. Sen toiminnassa yhdistetään erilaisia sisältöjä ennakkoluulottomasti ja oivaltavasti luoden uniikkeja elämyksiä.

KUUSIJÄRVI ON KOKEMUKSENA SAAVUTETTAVA JA HELPPO

Kuusijärvelle on vaivatonta saapua ja siellä on helppoa toimia. Kuusijärvellä pääsee luontoon ja erilaisten aktiviteettien pariin matalalla kynnyksellä.

Tavoiteltu vierailukokemus

Kuusijärvi on koko kansan virkistäytymisen paikka. Sinne tullaan saunomaan ja uimaan sekä nauttimaan luonnosta ja liikkumaan kaikkina vuodenaikoina.

Kuusijärven tunnelma on välitön ja rento. Siellä rohkaistaan kokemaan luonto omatoimisesti ja innostetaan tekemään niin omaa kuin luonnon hyvinvointia tukevia valintoja.

Kuusijärven arvot

Jotta Kuusijärven tavoiteltu vierailukokemus lunastetaan, tulee sinne sijoittuvien toimintojen, palvelujen ja ympäristön suunnittelussa sitoutua Kuusijärven arvoihin.

1

Kestävyys

2

Tasa-arvoisuus

3

Oivaltavuus

Koko kansan Kuusijärven arvot

1

Kestävyys

Kuusijärvellä myös ympäristö ja luonto voivat hyvin. Kävijöitä opastetaan kestävään luonnon virkistyskäyttöön. Kestävyys ja vastuullisuus – niin ekologinen kuin sosiaalinenkin – näkyy läpileikkaavasti kaikessa Kuusijärven toiminnassa, palveluissa sekä myös rakennetussa ympäristössä.

2

Tasa-arvoisuus

Kuusijärvelle kaikki ovat tervetulleita omana itsenään. Yhteisöä osallistetaan aktiivisesti toimintaan ja sen kehittämiseen. Saavutettavuus ja esteettömyys kaikille vierailijoille – myös liikunta- ja aistirajoitteisille sekä muunkielisille – ovat huomioitu kaikessa toiminnassa läpi asiakaskokemuksen.

3

Oivaltavuus

Kuusijärvellä ollaan avoimia uudelle ja uskalletaan kokeilla ennakkoluulottomasti. Kuusijärvi on dynaaminen paikka, joka kehittyy jatkuvasti ja rohkeasti. Oivaltavuus näkyy tavassa yhdistellä yllättävästi eri sisältöjä, sekä edistää ympäristön kestävää käyttöä, kestävyyttä yleisesti, sekä tasa-arvoisuutta.

Palvelujen kokonaisuus

Kuusijärven palvelut

Saunominen ja uiminen

Kuusijärvi tarjoaa ainutlaatuiset ja laadukkaat puitteet saunomiseen ja uimiseen, edistään kokonaisvaltaista hyvinvointia ja rentoutumista.

Luonnossa liikkuminen ja oivaltaminen

Kuusijärvi rakentaa kestävää luontosuhdetta innostamalla luonnossa liikkumiseen sekä opettamalla luonnosta oivaltavalla tavalla.

Elämykset ja tapahtumat

Ympäristöön sopivat elämykset ja tapahtumat tuodaan osaksi luontoelämyksiä, yhdessä yhteisön koettavaksi ja järjestettäväksi.

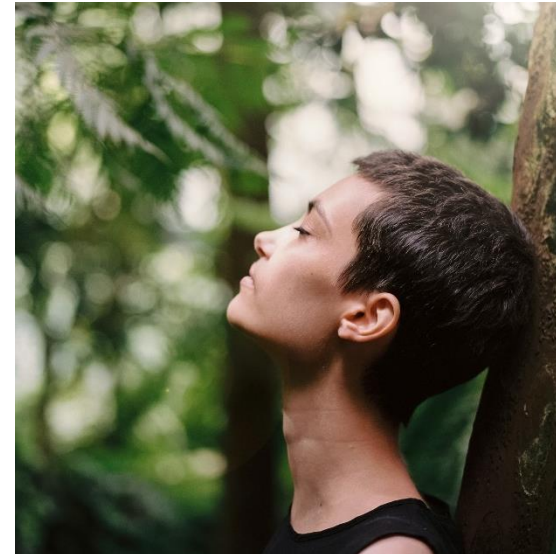
Ruoasta ja juomasta nauttiminen

Kuusijärvi tarjoaa monipuolisia ja sesonkien mukaisia makuelämyksiä niin ravintolassa kuin retkelläkin.

Saunominen ja uiminen

Kuusijärvi tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden hyvinvoinnin tukemiseen ja rentoutumiseen luonnon äärellä. Kuusijärvelle tullaan saunomaan, uimaan ja rentoutumaan ympäri vuoden.

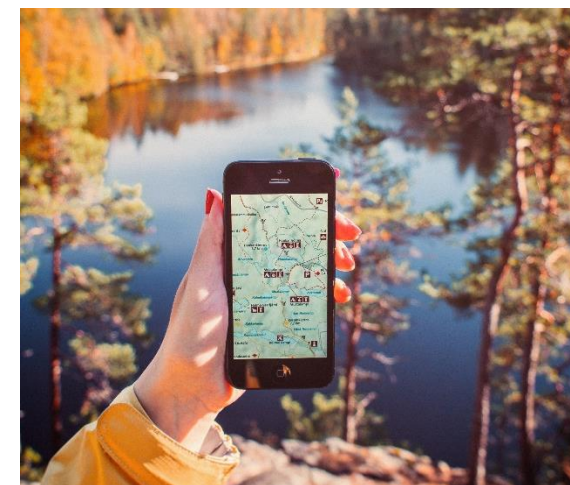

Kuvat (vasemmalta oikealle, ylhäältä alas): Kari Ylitalo / Visit Finland, Sakari Manninen / Vantaan Kaupunki, Motoki Tonn / Unsplash, Harri Tarvainen / Business Finland

Luonnossa liikkuminen ja oivaltaminen

Kuusijärvellä ja lähiympäristössä luonnossa liikkuminen ja eri lajien harrastaminen ja kokeileminen on mukavaa, helppoa ja vaivatonta niin aloittelijoille kuin konkareillekin. Kuusijärveltä löytyy myös esteettömiä sekä valaistuja luontoreittejä ja opastuksissa on huomioitu eri kieliryhmät.

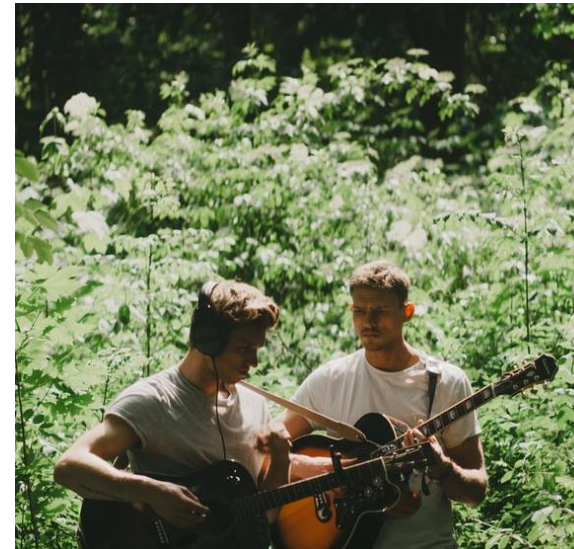

Kuvat (vasemmalta oikealle, ylhäältä alas): Petri Jauhiainen / Visit Finland, Mikko Nikkinen / Visit Finland, Jussi Hellsten / Visit Finland, Jussi Hellsten / Visit Finland

Elämykset ja tapahtumat

Tapahtumallisuudella luodaan uniikkeja ja yllättäviä elämyksiä sekä lavennetaan alueen käyttöä eri vuoden- ja vuorokauden aikoihin. Kuusijärvellä toteutettavat tapahtumat järjestetään alueen luonnon kantokyvyn ehdoilla ja Kuusijärven ydintoimintoja tukien. Tapahtumat ovat yksi keino kävijöiden luontosuhteen herättelemiseen ja vahvistamiseen ja niillä voidaan houkuttaa luontoon kohderyhmiä, jotka eivät muuten siellä kävisi. Lisäksi tapahtumat tukevat Kuusijärven yhteisöllisyyttä.

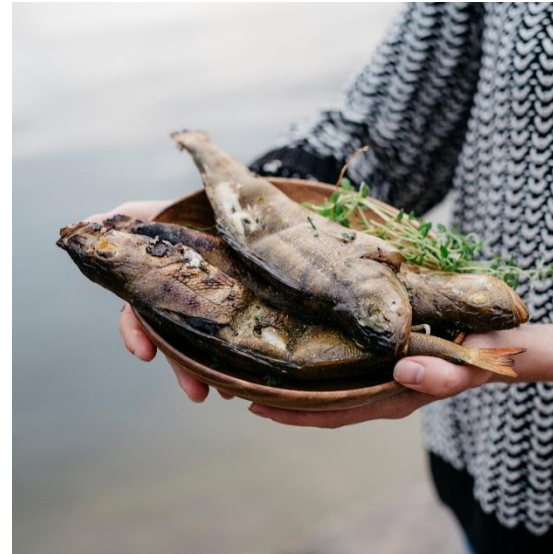
Kuvat (vasemmalta oikealle, ylhäältä alas): Jyri Huhtala / Vantaan kaupunki, Harri Tarvainen / Visit Finland, Danny Feng / Unsplash, Luke Baum / Unsplash

Ruoasta ja juomasta nauttiminen

Laadukas ruoka ja juoma ovat merkittävä osa Kuusijärvellä vierailua. Kuusijärvi tarjoaa laadukkaita ruokaelämyksiä, joissa korostuvat paikallisuus, vastuullisuus ja sesongit. Myös erikoisruokavaliot on huomioitu.

Ravintolassa nautiskelun lisäksi Kuusijärvellä syödään eväitä luonnossa, tulistellaan nuotiolla ja poimitaan ruokaa luonnosta.

Kuvat (vasemmalta oikealle, ylhäältä alas): Simo Tolvanen / Visit Finland, Elina Manninen / Keksit, Elina Manninen / Visit Finland, Julia Kivelä / Lakeland Finland

Kuusijärven motivaatio- ja tarvepohjaiset asiakasprofiilit

Intro asiakasprofiileihin

- Kuusijärven motivaatio- ja tarvepohjaiset asiakasprofiilit
- Asiakasprofiilien pohjana ovat aikaisemmat kävijätutkimukset ja ymmärrys nykyvierailijoista, mm. Metsähallituksen 2009 tekemä Sipoonkorven käyttäjätutkimus, Helsingin yliopiston tekemä Kuusijärven käyttäjä- ja kasvillisuustutkimus 2013-2014 , sekä mm. yleisuunnitelmaan liittynyt osallistaminen, sekä Metsähallituksen profiilit
- Lisäksi projektissa on määritelty tavoiteltavaa muutosta ja ennakoitu tulevaisuuden käyttäjien tarpeita, arvoja ja käyttäytymisen muutoksia

Asiakasprofiilit

Kuusijärven palvelujen ja kokemuksen suunnittelussa tulee huomioida neljä tunnistettua asiakasprofiilia: ajanviettäjä, kokeilunhaluiset, harrastajat ja elämysten etsijät.

Asiakasprofiilit ovat motivaatiopohjaisia. Ne on jaoteltu sen mukaan, tulevatko kävijät Kuusijärvelle ensisijaisesti rentoutumaan vai liikkumaan, ja mikä kokemustaso heillä on entuudestaan luonnossa toimisesta.

Profilointi kertoo ihmisten motiiveista ja tarpeista tietyssä tilanteessa, sama henkilö voi toteuttaa toista profiilia erilaisessa tilanteessa.

Yhteystiedot

Vantaan Kaupunki

Anniina Laitala

Koordinaattori

Kuusijärven ulkoilupuisto

Kaupunkikulttuurin toimiala / Yhteiset palvelut

+358 40627 3674

anniina.laitala@vantaa.fi

Pentagon Design Oy

Heidi Hyytiäinen

Lead Design Consultant

M.Sc. (Econ)/IDBM

+358 (0)44 344 8554

heidi.hyytiainen@pentagondesign.fi

Kuva: Pekka Vasantola / Vantaan kaupunki